

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

ANY XII

REUS, DIVENDRES 6 D'ABRIL 1917

NÚM. 81

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banyos, dutxes i telèfon

Les conferencies d'En Pere Corominas

"El sentimiento de la riqueza en Castilla"

Hem fet remarcar el caràcter trascendentament literari i filosòfic de les conferencies fets per En Pere Corominas en la Residència d'Estudiants de Madrid. L'èxit de públic i de premsa que les ha coronades és l'expressió real i positiva de la llur valua intrínseca, aducent en compte l'extraordinari límit que ha assolit aquesta volta una manifestació purament cultural.

Es endebades què fem consignar que aquest no ha sigut pas un motiu de relació de l'alta mentalitat d'En Pere Corominas... Les seves dots d'observador preclar i sobri dels fenòmens espirituals, eren bé prou conegudes entre nosaltres. Ara han estat consagrades al cor mateix de Castella en ocasió d'estudiar-hi l'ànima mateixa de la raça amb tots els seus apocalipsis, i les seves maravelles rutilants i les seves il·lusions discripciones.

La forga intel·lectual d'En Pere Corominas s'ha imposat precisament en lo que té de més substancial, de més ferm i genuí... Pel seu teperament, l'autor de "Les Presons Imaginàries", és un reflexiu, un metòdic... Els aconteixements, les imatges, les ideologies més complexes, són domenyats i exprimits; hi ha una aciènsada, una meticulosa concepció de totes les coses, una sistematització de elements en cada paràgraf, en cada idea. I per damunt del concepte, pel dintre de la paraula hi corre la frisança d'un espírit mestre...

En Pere Corominas ha estudiat l'història de Castella. I sota la seva mirada escrutadora, sabia, aquella narració de fets brillants d'origen i fausta, s'anava convertint en quelcom de viu, de batallant i fletjós... L'observació fina, minuciosa, equilibrada amava triomfant bellament de la fredor historicista, i tot devenia mirific i segond d'exemplaritat patriòtica.

El triomf d'En Corominas és més trascendental perquè ell glorifica la paraula nova, aquesta paraula verista que ningú ha sapigut tan sols forfollar.

Per primera volta potser s'han dut seriósament a l'anàlisi, al laboratori, els factors polítics i socials d'aquesta Castella hegemoniana. Ni l'historiador, ni el polític, ni el filosop, n'havien encara mai extret de les planes històriques de Castella, totes les conseqüències íntimes que elles porten aparellades. I no obstant, la veu era ben pròxida; potser en cap altre país ibèric se presenten els

Cid. Belles, admirables totes aquelles fastuoses descripcions d'armadures de caballers, i dames i comitives.

Els soldats del Cid no són pas homes excepcionals... Són comunament pares de família que tenen esposes a Castella i que retornen a la llar una volta arreplegat el botí que's cobeja...

(Continuarà).

LITUANIA, REIALME INDEPENDENT?

La premsa parisina publicava fa pocs dies un telegrama de Petrograd anunciant que la cancelleria alemanya havia decidit la creació d'un reialme independent format del país lituà i del país letó, o Russia Blanca.

No hi ha dubte que amb aquest afer de Lituania els alemanys volen repetir la maniobra de Polònia, però amb una agravant que's al·liats copsaran tot seguint.

un reialme lituà amb un príncep prussià i incorporar d'altal fai-só tota la Lituania històrica a l'imperi alemany. Pel moment, la creació d'altal reialme permetria la lleva d'un exèrcit lituà que podria reforçar les tropes teutòniques. En fi, pel que's refereix a l'organització en temps de guerra, els alemanys seguirien a Lituania els mateixos procediments seguits a Polònia. I sota la capa de la liberalització d'una nacionalitat, prepararien la seva total anexió.

Els Comitès nacionals lituans dels Estats Units i de Suïça han protestat enèrgicament d'aquest intent d'anexió, declarant que mai per mai consentirán devenir súbdits de Prússia ni d'un rei prussià i si bé volen despollar-se de la tutela russa i's neguen a devenir ciutadans polonesos, menys encara no volen ésser alemanys contra l'espiritu dominador dels quals han lluitat sempre.

Fins ara els lituans, completament adicats a la causa dels al·liats, per quan els al·liats defensen el principi de les nacionatitats, esperaven que de la mateixa manera que Russia havia promés l'autonomia de Polònia no es negaria a tornar la llibertat a Lituania, que en aquella guerra ha hagut de sofrir la devastació i la ruïna defensant la causa russa. Avui els lituans veuen amb bons ulls el triomf de la revolució russa, que és el triomf de la llibertat, i esperen que tant França com Anglaterra influiran per a la lliberació de la patria llur.

Lituania es nega a ésser llibertada per Alemanya—car sap que aital lliberació és sols un pretext per a una sumisió més terrible encara que la que sofríà sova el joc rus. Lituania vol ésser llibertada per son propi esforç sota l'alt patronatge del govern liberal que ha triomfat a Russia i dels pobles de la "Entente" que proclamen solemnement els Drets de les Nacions.

Dr. S. GIL VERNET

METGE CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.-EX PREPARADOR ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA
CIRURGIA :: Matriu :: VIES URINARIES
Especialitat en la CURACIÓ de LES HERNIES

Consulta de 6 a 9
BARCELONA. - Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

La Mancomunitat

REUNIONS DEL CONSELL

S'ha facilitat a la premsa la següent nota oficial de les reunions del Consell.

Despatxà el Consell els assumptes que figuraven a l'ordre del dia de les seccions de Foment i Governació.

S'adjudicaren definitivament, en virtut de la subasta celebrada a l'efecte, les obres de construcció de la Biblioteca Popular d'Olot a don Carles Capdevila.

S'aprovaron els plecs de condicions, mitjançant el cumpliment dels quals es concedeixen mants permisos d'obres que afecten vies de comunicació de la Mancomunitat.

S'adjudicà definitivament la subasta de les obres de construcció del camí veinal de Montblanc de la Marca a la carretera de Montblanc a Santa Coloma de

S'adjudicà definitivament la subasta de les obres de construcció del camí veinal de Savel·la a la carretera de Roca-fort a Cervera, a don Josep Vidaller.

Es designà els diputats de la Mancomunitat per a assistir a la subasta de les obres de construcció del camí veinal del contracte amb l'Estat, de Sant Esteve de la Sarga per Alsina, Moro i Estorn al camí veinal de Guardia de Tremp a la carretera (secció de Guardia a Estorn), que es celebrarà simultàniament a Lleida i Barcelona el pròxim dia 10.

S'acordà l'immediat anunci de la subasta de les obres de construcció del camí veinal de Sant Llorenç dels Morunys a Llinars.

Començà el Consell l'estudi dels projectes d'acord que seran sotmesos a les deliberacions de la pròxima Assamblea de la Mancomunitat del mes de maig.

Si alguno ha de ser retirado del treball por no poderlo resistir es substituído por otro, casi siempre substituido por otro menor, y es inútil toda reclamación para que cese esta vil explotación de los niños, este crimen de la misma humanidad, pues a las muchas reclamaciones, que

Crónica obrera

MÉS SOBRE L'EXPLOTAÇÃO DE LA INFANCIA EN LA INDUSTRIA VIDRERA.

D'un article que sota el títol "El trabajo de los niños en las vidrierías" publica "Solidaridad Obrera", reproduim els següents paràgrafs:

"Si el aprendiz de vidriero sufre con su aprendizaje un verdadero suplicio, cuando alcanza la primera categoría del oficio alcanza también el máximo de su explotación.

La burguesía vidriera, ha hallado un buen medio para mantener la disciplina en sus fábricas, burlando las leyes y haciendo trabajar en la ya mencionada categoría a niños, que por su edad, no pueden legalmente ni ser aprendices si-

Preus de suscripció
REUS. Pts. 150 al mes.
Fora. » 450 trimestre
Estranger » 9 »

Número solt 5 céntims

Anuncis segons tarifa

quiera y que por la resistencia física no pueden someterse a los duros trabajos del oficio vidriero.

La temperatura de los hornos de producción es tan elevada que aún en invierno y a pesar de los potentes y numerosos ventiladores se suda, llegando en

los días de verano a los primeros síntomas de la verdadera asfixia.

Al que más perjudica este gran calor es al muchacho que deja de ser aprendiz para pasar a la categoría de primera del oficio, cuya edad oscila por término medio entre trece años al empezar el oficio y diez y ocho al terminar el primer grado.

El agua que consume uno de estos niños puede evaluarse en diez o doce litros y calcúlese sus efectos sobre el organismo, cuyo crecimiento mata y chiatura robustez impide haciendo de aquellos niños anémicos unos seguros candidatos de ello está en que anualmente son declarados inútiles para el servicio militar muchos vidrieros, por padecer alguna enfermedad del pecho, por corto de talla o por defectos en su desarrollo, lo que si no fuera por lo que motiva no habría porque sentirlo.

Si alguno de estos pobres niños no puede resistir el atroz suplicio y se desmayan, caso muy frecuente, no puede auxiliarse de ninguna forma, por carecer los botiquines de la mayoría de las fábricas de vidrio, de lo más indispensable para estos accidentes.

Si alguno ha de ser retirado del trabajo por no poderlo resistir es substituido por otro, casi siempre substituido por otro menor, y es inútil toda reclamación para que cese esta vil explotación de los niños, este crimen de la misma humanidad, pues a las muchas reclamaciones, que

por parte del personal vidriero se ha hecho a esta avara burguesía, se han quedado sin atender, seguros de que su influencia ha de hacerles impunes estos delitos ante las leyes que la misma burguesía sancionó.

I que encara vulgi presentarse, algún d'aquests fabricants vidriers, com a obreritzant!

LA TRACTA DE BLANCS

A Badalona la policia ha detingut un subjecte que es dedicava a reclutar obrers per a exportar-los a França sense els requisits legals.

En poc temps, segons "La Veu de

Catalunya, han estat detinguts per la policia de Manresa mantes expedicions que formaven un conjunt de més de 300 obrers.

El governador civil de Barcelona ha manifestat que té el propòsit de procedir amb severitat «a fer un escarmet exemplar en vista de les condicions de les persones que apareixen complicades en aquest assumpte».

EN LLIBERTAT

Han recobrat la llibertat, quedant subjeccions a procés, els delegats obrers que foren empresonats a Madrid per firmar el manifest que'ls treballadors organitzats d'Espanya dirigien al país.

Societat Catalana d'Edicions

Els tres volums (31-32-33), que actualment reparteix als seus subscriptors la Societat Catalana d'Edicions, corresponen al segon semestre de 1916, i són: «Les Valors ideals de la Guerra», de don A. Rovira i Virgili; «Cullita», de don Lluís Vía, i «Catalunya en temps de la Revolució francesa» (primer semestre), de don Miquel S. Oliver.

Els tres volums (34-35-36), corresponents al primer semestre de 1917 i que es repartiran a primers de juliol als subscriptors, són: «Marines», de don Ferran Agulló, i «Infinits» (dos volums), de don Plàcid Vidal. S'ha de reconèixer el gran esforç que això suposa per part dels patrocinadors de tan lloable obra de divulgació de la cultura catalana, en circumstàncies com les actuals, en que tan crescut augment han sofert els preus dels papers, i en general el de tots els materials indispensables a les arts del llibre.

L'aparició dels citats volums, curosos

serà secundada i protegida pels bons patrícies de tot Catalunya, ja en forma de dónatius, ja en la de subscripcions, a la Societat Catalana d'Edicions, a fi que aquesta pugui complir la missió que li està confiada.

Preus de subscripció: Tres volums (13 per 20 centímetres) de 200 o més pàgines cada semestre. Quota mínima: Cinc pessetes semestrals en rústica, i vuit pessetes semestrals en tela.

RETALLS I COMENTARIS

La filiació política dels possibilistes ha sigut sempre una incògnita.

Darrerament se separaren amb escandal del reformisme, per que no lograren per a un dels seus, en l'última renovació de l'Ajuntament, l'Alcaldia de R. O. Tornaren a dir-se pomposament republicans i a posar càtedra de republicanism i consecuència política, sense que això fos obstacle per a pactar aliances amb carlins i conservadors dinàstics... Pero lo més xocant de tot encara és que aquests ex-reformistes, que abominaren de don Melquíades i exercaren la seva política —i no, per cert, per pudor, sinó perquè don Melquíades no's decidí en l'última crisi total a passar definitivament el Rubicó, entrant en el report de càrrecs i prebendes— era ensurten amb la reproducció en les planes del seu orgueu «Las Circunstancias» del manifest que la minoria reformista dirigix al país amb motiu de l'anormal situació que atravessem.

Es que els possibilistes tornen al reformisme? O és que, com han fet sem-

pre, tracten de deixar encès un cirí en aquell altar mentres n'encrenen de nous en altres de distints? Abans d'ahir publicava «Las Circunstancias» el manifest convocant l'Assamblea republicana de Lleida, i ahir el manifest reformista...

No tindria res de particular la reproducció del manifest reformista en les planes de «Las Circunstancias», si no hagués mitjantsat entre els reformistes i els possibilistes la ruptura a que hem fet referència, car podríà acceptar-se adiuve que l'han publicat a títol d'informació, com ho han fet altres periódics d'Espanya de molt distinta filiació política. Per'altra part, el manifest dels reformistes no ha sigut acollit per la premsa més que a títol de curiositat; no perquè hagués d'ésser llegit ni hagués de produir cap trasbals en l'opinió, car avui als reformistes no se'ls té en compte per a res i el seu quefe és més aviat pres en broma que en serio. Un important rotatiu madrileny s'occupa del manifest reformista, en sa secció humorística que intitula «Canto llano», i diu:

«El manifesto del parti reformista hace constatar (así dice) su protesta contra el Gobierno.

En cuanto a la política, ese manifesto será reformista.

En cuanto al idioma, es deformista. Será per això, potser, que els de «Las Circunstancias» no haurán pogut resistir la temptació de reproduir el document. Per a que al menys es vegés que no son sols en l'art d'estrafer el bell idioma de Cervantes, i que aquests ad-huc es poden dir don Melquíades Alvarez, Pedregal, etc.

La festa Pro-aliats

Ans d'ahir tingué lloc en el Teatre Fortuny, la festa a benefici dels legionaris espanyols que lluiten a la guerra europea al costat dels exèrcits dels aliats.

El teatre estava quasi bé ocupat en sa totalitat, i a l'hora anunciada començà la banda «La Palma» a executar «Cavalleria Rusticana», essent forsa aplaudida.

Seguidament es donà començ a la representació de «La Xocolatereta» en la que la companyia Viñas demostrà la seva valua artística.

De pas tenim de fer constar que l'actor senyor Balot, demonstrant una falta imperdonable de correcció i de respecte al públic i a la comissió organitzadora, abans de començar la funció abandonà el seu lloc, que quedà suficientment substituït per l'actor senyor Benet, païsà nostre, al qui ens plau donar moltes mercés per haver-se prestat a solucionar el conflicte que la deserció del Balot anava a portar.

En el segon entreacte l'Orfeó Reusense que dirigeix el mestre senyor Matéu executà les següents peces:

«Retreta», Muller
«Pepita», Rille
«Catalunya i Aragó» (jota), Matheu
essent molt aplaudits els seus executants.

En el tercer entreacte les bandes Municipal i Principal Reusense, reunides, executaren «Santa Cecilia» i a precs insistentes de la concorrença «La Marsella» que tothom escoltà dret i aplaudint frenèticament, produint un hermós i emocionant espectacle.

Hi assistiren els senyors consuls de França, Rússia, Bèlgica i Anglaterra, accompagnats dels seus compatriotes residents aquí.

En una llotja de platea hi vegerem al senyor marqués de Vilanova i Geltrú.

Entre la taquilla i dos donatius que's feren se recaudaren 761'10 pessetes, cantitat de la qual es tenen de deduir les despeses de personal, impremta, etc., així com abonar el tant per cent de l'impost del timbre.

Ens prega la comissió que tothom que tingui quelcom per a cobrar relacionat amb aqueixa festa ho faci per tot demà dissabte, a l'objecte de poguer anunciar el producte líquit de dita funció, i amb quina cantitat s'encapsalarà la suscripció que s'obrirà destinada a aliviar als legionaris espanyols que lluiten al costat dels exèrcits lliberadors de les nacons.

En nom de la comissió organitzadora donem les més efusives mercés al senyor Freixa, empresari del teatre, a la companyia Viñas, a l'Orfeó Reusense, a les bandes «La Palma», «Principal Reusense» i «Municipal», a la companyia «Riegos y Fuerza del Ebro S. A.», al jardiner senyor Parisi i a tots quants han prestat voluntariament el seu concurs en l'esmentada festa.

Féia molt temps que la Juventut Nacionalista Republicana tenia acordat celebrar un acte semblant, per a amb el benefici del mateix engroixir la suscripció que té aquesta entitat oberta a favor dels voluntaris catalans.

Per causes que no son del cas esmentar es tingue que aplacar l'esmentada festa i durant el període de l'aplaçament, un altra entitat, la «Juventud Vanguardia Radical» de la Casa del Poble, feu saber que tenia el propòsit d'organitzar un acte a benefici dels legionaris espanyols en general. Per a

Casa del Poble, els delegats de la mateixa, el del «Centro Republicano Radical Autonomista», el del «Círculo Republicano» i Juventut del mateix, el de l'«Ateneo Obrero», i el del Foment Nacionalista i Juventut Nacionalista Republicana.

En principi tots convingueren en que es tenia que celebrar aqueixa festa, però que en donarien compte a les entitats que allí representaven els respectius delegats i que els que hi estessin conformes tornarien el dijous següent a la reunió de delegats.

Els delegats del «Círculo Republicano» del carrer de Monterols no acudiren a aquella reunió ni a cap altre de les moltes que se celebraren durant la organització de la festa. Es que aqueixa no els era simpàtica? O és que, com la Lliga Regionalista, el Círcul possibilista es declara neutral perquè no's pot comprometre? Al menys que tinguin el valor de confessar-ho.

REMITIT

Senyor Director de FOMENT.

Present.
Agraïrem a vosté se servís publicar en el periòdic de sa digna direcció les següents ratlles per lo que li anticipem les gracies, s. s. s.

Borrell i Nogués.

Fa ja algun temps que degut a les anomalies hagudes amb la venda de periòdics de la nit decidirem gestionar aquesta sense intermediaris.

Creiem que amb dita mida s'evitaran abusos i en part ho hem lograt. Pero succeeix, amb lamentable freqüència, que hi ha senyors que sols desitgen adquirir el periòdic quan l'interès públic

ho reclama sense tenir en compte que hi ha successos extraordinaris en que, pel curt espai de temps, no ha sigut possible augmentar el paquet i en aquest cas nosaltres preferim servir, abans que tot, als senyors subscriptors i clients i sentim molt de veres que nostres desitges no puguin realitzar-se, moltes vegades, per imposició del públic oportunitista.

BORRELL i NOGUÉS.
Correspondents.

Reus 4-4-917.

Informació

A la secció d'espectacles publiquem la llista del personal que compona la companyia cómic-dramàtica Comendador Montenegro que, començant demà dissabte, ha de donar vuit funcions en el Teatre Fortuny.

La presentació d'aquesta companyia, que com diem tindrà lloc demà, es farà amb la comèdia en tres actes dels germans Quintero, adaptació de la novel·la que porta el mateix títol de l'insigne Pérez Galdós, «Marianela», quina obra es representarà per primera vegada en aquesta ciutat.

El gelós quefe de l'Estació Telefònica Interurbana d'aquesta ciutat, en atent B. L. M., ens participa que havent aixecat el Govern la suspensió decretada per a la celebració de conferències, des d'aquesta setmana queda restablert dit servei.

S'ha posat a la venda en les principals llibreries i centres de subscripcions, la darrera obra de nostre entranyable company En Pere Cavallé, «El pes del fruit», drama en tres actes, i qual exemplars, eurosament editats en la Tipografia Catalana, es venen a dos pessetes cada un.

Varis vianants el recolliren i el traslladaren a la farmàcia del senyor Carpa, on se'l retornà.

Es troba entre nosaltres el conegut i popular dibuixant caricaturista, «Vidi».

VALORS - CUPONS - CANVI-GIROS
Llibre de comissió i gastos d'intervenció, ofereixo els meus serveis a tots els que desitgen subscriure's al nou empréstit de MIL-MIL-LIONS DEUDA AMORTITZABLE 5 PER 100.

Varis agricultors d'aquesta ciutat se proposen concorrerà l'assamblea de viticultors de Catalunya que se celebrarà a Igualada, en els dies 9 i 10 de maig proper.

Com venim anunciant, demà dissabte, a les deu de la nit, l'insigne literat En Josep Pin i Soler donarà una conferència en el saló d'actes del Centre de Lectura, i desenrotllant l'interessant tema «Don Antonio Agustín, arquebisbe de Tarragona».

El gran prestigi del conferenciant i les moltes simpaties amb que compta en nostra ciutat són promesa de que dit acte es veurà extraordinàriament concorregut.

El senyor Royo Villanova ha manifestat que la Comissió permanent del Consell d'Instrucció Pública, ha proposat que's rebaixi a 19 anys l'edat per a prendre part en les oposicions d'escoles nacionals.

Proximament principiaran les obres de reforma de l'escola nacional de nens de Santa Coloma de Queralt, per a convertir-la d'unària en graduada.

PRÓXIMA OBERTURA

de la sastreria de
JOSEP BARRAU
Arraval de Santa Agnès, 33

La Cambra de Comerç d'aquesta ciutat s'ha adherit a una sol·licitud formulada pel Col·legi lliure de representants, commissionistes i viatjants de Madrid, sobre reducció de bitllets i transports de llurs equipatges, actualment pendents de estudi de les Companyies de ferrocarrils.

En el carrer de Llovera ahir foren trobats uns rosaris que's troben dipositats en l'Inspeció de Rondes Municipals per a ésser entregats a qui acredití ésser el seu dueny.

Per considerar-se festiu el dia d'avui, la sessió ordinaria de l'Ajuntament, que correspon a la present setmana, se celebrarà de segona convocatoria demà dissabte, a l'hora de costum.

Víctima de l'enfermetat que venia sofrint ahir deixà d'exsistir el conegut industrial d'aquesta plaça N'Anton Batlle Ferré, sogre de nostre bon amic en José Ribas.

L'acte de l'enterrament tindrà lloc aquest matí, a les onze, reunint-se la comitiva a la casa mortuoria, carrer de la Victoria.

Acompanyem en el sentiment al citat amic Ribas i al resto de la família.

MAQUINES D'ESCRUIRE
«SUN» PER 225 PESSETES
Esteve Massagué, Sant Llorenç, 8, 3^{er}

A un veí d'aquesta ciutat, anit, a un quart d'onze, li sobrevingué un accident en ple carrer de Monterols, caiguent desplomat de l'acera i produint-se amb la caiguda una llengua contusi.

Varis vianants el recolliren i el traslladaren a la farmàcia del senyor Carpa, on se'l retornà.

Es troba entre nosaltres el conegut i popular dibuixant caricaturista, «Vidi».

El C. D. de la Juventut N. R. ha rebut la conformitat del president de la Juventut N. R. de Barcelona, don Ricard Caballeria, per a venir a donar una conferència en el Foment R. N.

Per a regentar interimament l'escola nacional de nois de Mont-roig ha sigut nomenat el jove d'aquesta ciutat, volgut amic particular nostre, don Ricard Ballaster, a qui adremsem nostra enhorabona, i' s'ha tornat al seu lloc de treball.

Des de nostra ciutat ahir se divisaven unes grans flames procedents d'un incendi que's produí en una grossa extensió de bosc de la muntanya del costat dret de Castellvell.

En l'Audència Provincial s'ha vist una causa procedent del Jutjat de Falset, per furt, contra Marián Tomás. El processat es conformà amb la pena de dos mesos i un dia d'arrest major, sol·licitada pel ministeri fiscal.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams
Compra i venda de tota classe de monedes i bitllets de Banc, estrangers. Venem or espanyol.

Comuniquen de La Cenia que junts a la cenia d'una masia d'aquell terme ha sigut trobat el cadavr del veí del Rosell Josep Sebastià, de 60 anys d'edat; suposant-se que's tracta d'un suïcidi.

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. FRIAS
VACUNACI CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada.

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

El pròxim dissabte arribarà a Barcelona el notable literat en Benet Pérez Galdós per a assistir a l'estrena de la obra «Marinela», amb la qual inaugurarà la temporada de Pasqua la companyia de la Marguerida Xirgu en el teatre de Novitats.

Evitarà V. infecions intestinals usant
A I G U A I M P E R I A L
Farmacis: Serra, Punyed, Carpa i Benet.—Drogueris: Roca i Ribas, Cofer, Epicerie.

L'empresa del «Kursaal de Reus» anuncia per a demà el debut dels célebres artistes «Bowden-Stol», quins alternaran amb un esplèndit programa de pel·lícules, entre les que hi figura «Hacia el abismo», interpretada per la gran actriu italiana Antonietta Calderari.

En la partida «Als cinc camins», d'aquest terme municipal ahir una forta ventada arrasà bona cantitat d'arbrat de les finques enclavades en aquella partida.

El quadern d'aquesta setmana de «Lectura Popular» està consagrat al malaguanyat dibuixant en Josep Lluís Pellicer, del qual se publica la descripció d'un dibuix representant «Els Mossos» de l'any.

Se troba vacant en l'Ajuntament de Alfara la plaça de veterinari inspector de carns.

La premsa dona la notícia d'haver mort envenenat el «Charlot».

Aquest infortunat artista no és, com alguns creuen, el popular «Charlot» de les pel·lícules, sino un seu imitador.

La senyoreta Rosa està pàlida, descolorida, no té humor ni alegria, està trista, vomita amb freqüència, digereix malament, sofreix desarreglos i es cansa a la menor fatiga.

L'institutiu crida l'atenció a la senyora i li recorda que en un cas semblant la pacient trobà una miraculosa curació amb el Xarob de «Hipofosfites Salud».

Quinze dies després la mare es converteix en acèrrima propagandista del Xarob d'Hipofosfites Salud, ponderant les seves excel·lències. La noia, des d'allors salta, està contenta, té gana i ha recobrat el color de les seves galtes.—Únic aprovat per la Reial Acadèmia de Medicina, 27 anys de creixents èxits. Al comprar el pot deuen fixar-vos si amb tinta roja s'hi llegeix Hipofosfites Salud.

Secció Oficial

Cambra oficial de Comerç

i Industria de Reus

Des del dia 1er d'abril i per durant tot aquest mes, estarà exposat en aquesta Cambra el Cens electoral rectificat per a què els interessats puguin fer les reclamacions sobre inclusió o exclusió del mateix o sobre classificació en diferents grups o categories.

Dites reclamacions hauran de presen-

sense aquesta marca



l'apparell INO és un GRAMÓPON

CATÀLEGS GRATIS

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÒNIMA ESPANYOLA

Exit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑÁ - Carrer Major, 22

Despatx: 24, pral. - REUS

Dipòsit de Rellotgeria. - Rellotges de butxaca i Despertadors des de 2'90 pessetes

tar-se en la Secretaria de la Cambra durant la primera quinzena de maig següent.

Lo que en compliment dels articles 30 i 31 del Reglament orgànic de 29 de desembre de 1911, es fa públic per a què arribi a coneixement dels electors d'aquesta Cambra.

Reus 31 de març de 1917.—El President, Joan Boqué.—El Secretari, Joan Cáhot.

Societat La Palma

La Junta de Govern d'aquesta Societat, amparant-se en les facultats que li concedeix l'article 13 del reglament, ha acordat que a partir del primer del pròxim mes d'abril començarà a regir el dret d'entrada per als senyors que desitin ingressar com a socis de número en dita societat.

Lo que s'anuncia per a general coneixement dels senyors socis.

Reus 15 de març de 1917.—P. A. de la J. de G., el secretari, Pere Ambros.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

Companyia Còmic-Dramàtica
COMENDADOR - MONTENEGRO

Debut: dissapte 7 d'abril de 1917

ELENCS ARTÍSTIC

Actrius.—Comendador, Maria; Lombardo, Aurora; Llopis, Matilde; Morna, Roser; Montesinos, Agna; Montosa, Florentina; Nieto, Mercé; Orellón, Mercé; Pastor, Consol.

Actors.—Carmona, Ferran; Guerra Ulibarri, Anton; Guijarro, Josep; Goya, Josep; Huarte, Miquel; Montenegro, Josep; Molina Pavia, Manuel; Novajas, Modest; Sylas, Octavi; Tello, Josep; Vedia, Evarist.

Apuntadors: Emili Verela i Josep Homis.—Representant, César Goya.—Gerent, Miquel Presencia.

Decorat exprofés.—Ric vestuari.

Entre les obres que's posaran en escena hi figuren les següents estrenes: Marinela, El Infierno, El último bravo, El príncipe Juanón i La señorita de Trevelez.

ABONAMENT UNNIC de 8 funcions PREUS

Palcos proscenis de platea amb 4 entrades. 75.—Ptes. Id. proscenis 1r pis amb 4 id. 60.—Id. proscenis 2^o pis amb 4 id. 35.—Palcos platea amb 4 entrades. 55.—Palcos primer pis amb 4 id. 45.—Palcos segon pis amb 4 id. 30.—Silló de platea amb entrada. 8.—Butaca primer pis amb entrada. 7.—Lluneta segon pis amb entrada. 6.—Entrada a localitat. 5.—Els impostos a càrrec del públic

Gran funció per a demà dissabte.—Debut de la companyia.—El sancet en un acte «La victòria del general» i la comèdia en tres actes «Mariñela».

A dos quarts de deu.

Preus.—Palcos proscenis segon pis sens entrades, 4'50 ptes.—Palcos platea sense id. 8.—Palcos primer pis sense id. 6.—Palcos segon pis sense id. 4.—Silló de platea amb entrada, 1'25.—Butaca primer pis amb id. 1'08.—Lluneta segon pis amb id. 0'91.—Devantera paradís, 0'38.—Entrada a localitat, 0'62.—ENTRADA AL PARADÍS UN RAL

Els impostos a càrrec del públic.

Máquines d'escriure

Smith Premier n.º 10

Completament noves

: : : garantides : : :

Última paraula en màquines d'escriure. El model núm. 10 és l'admiració del món enter. La màquina SMITH PREMIER núm. 10 és la única que's garantitza per deu anys. Qui sigui un bon defensor dels seus interessos, no adquirirà cap màquina d'escriure, sens abans pèndre a prova la SMITH PREMIER N.º 10, visible.

AGENT UNIC per a la venda a REUS

FRANCESC FUSTÉ, St. Llorenç, 1, 2.^o, Tel. 275

Accessoris i cintes per a màquines de tots els sistemes.—Máquines d'escriure d'altres marques reconstruïdes i apparentment noves A QUALESEVOL PREU.

DE TARRAGONA A REUS

Sur 7'35 arriba 8'10 c
12'17 12'45 m
16'35 17'14 m
19'25 20'03 m

DE REUS A FALSET I MORA

Sur 7'17 surt 9'27 arriba 10'37 m
10'41 11'19 11'14 r
13'17 14'24 14'58 c
16'30 18'57 19'47 m
19'49 21'11 21'47 m
22'01 23'05 e

DE MORA I FALSET A REUS

Sur 6'13 arriba 7'17 e
6'30 surt 7'42 8'39 m
7'01 8'43 10'19 m
12'17 13'11 14'03 e
17'27 19'12 20'59 m
20'14 20'48 21'20 m

DE REUS A LLEIDA

Sur 8'22 arriba 11'22 c
13'35 20'50 m
17'59 22'13 m
20'30 0'22 m

DE LLEIDA A REUS

Sur 5'30 arriba 9'46 m
8'29 12'29 m
11'56 20'17
15 17'58 c

LÍNIA DE VALENCIA

Surten de Salou per a Valencia
6'11—(fins a Benicarló) 9'28 11'15
17'07—(fins a Benicarló) 0'02.

Arriben a Salou de Valencia

4'19 9'17—(procedent de Benicarló)
15'45 18'38.

XOCOLATA GARCÍA

L'absoluta pureza dels seus components acrediten que és la millor

FÀBRICA i DESPATX: carrer Castellar, 12-Reus

CAFÉS DE LES MILLORS PROCEDÈNCIES, TORRAT DIARIAMENT

Secció Comercial

CANVIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA SINDICAL DEL COL·LEGI DE CORREDORS DE COBERTURA DE LA PLACA DE REUS

EXTRANGERS

Londres 90 dl. operacions diner
Idem xeque. » » »

París idem. » » »

Berlin idem. » » »

Marsella vista. » » »

Hamburg vista. » » »

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions Valor nominal pescetas Operacions

440 Gas Reusense. 250 —

615 Industrial Harinera. 500 —

625 Banco de Reus de Descuentos i préstamos. 500 —

500 Obligacions Electra Reusense. 500 —

25 Companyia Reusense de Tramvies, S.A. 250 —

200 Idem id., Sèrie B. 500 —

400 Electra Reusense. 500 —

2600 Institut P. Mata. 2500 —

575 Institut P. Mata. 500 —

450 Empresa Hidrofòrica 369'50 —

520 Obligacions Manicomio Reusense. 500 —

75 Carbures de Teruel 500 —

Panís de Riudecanyes. 50 —

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix

des de fer. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Sur 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m

» Vilafranca; 9'38

7'25 9'23 e

8'49 13'27 m

14'13 17'42 c

17'16 21'44 m

» Vilafranca 20'37

21'25 23'28 r

DE BARCELONA A REUS

Sur 5'26 (trasb. Roda); arriba 9'23 m

8'33 10'36 r

9'20 12'47 c

13'00 16'15 o

15'23 19'2

EICAS MES SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratories són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparéixer tot seguint la fadiga que oprimia y dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

GRAN FARMACIA

FARMACIA SERRA

LITINOIDES SERRA

Primer sal litínic fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquissima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta: de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes, **UN PAQUET SOLT: 10 CÉNTIMS.**

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria grís, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

- Arraval de Santa Agna, número 80

- REUS



Nova lámpara estrangeria

Lámpara Nitrógen

Dispot 1/2 Watt

Gran potència lluminosa : Consum veritat : Duració sens rival

DEMANEU-LA A TOTS ELS BONS ESTABLIMENTS

D'ELECTRICITAT i A VOSTRES ELECTRICISTES

Concessionari i depositari per a Espanya i Portugal:

Plutarc Texidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric,

CARME, n.º 35 (prop de les Rambles). - BARCELONA

Representant en questa província **JOSEP BALDRICH** Carrer Sant E'lia, 2, 2.º, 1.ª - REUS

((Bar Americano))

Arraval de Robuster, núm. 26

**ES EL BAR PREDILECTE
DEL PÚBLIC**

CAFE PAMP A

EL MÉS AGRADABLE I DIGESTIU

... LICORS DE TOTES CLASSES ...

ESMERAT SERVEI

MAGÍ SOLER
REUS

DROGUERÍA

de H. MARINÉ

Plaça de Prim REUS

DECORACIÓ - MOBLES

J. MONTAGUT

Carrer de la Presó, 4 REUS

DISPONIBLE

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13 REUS

La Violeta

Fàbrica de gorres de Joan Rius

Galanes, 13 REUS

**TINTORERIA de
MANUEL CIBIACH**

Se renta i tenyeix tota classe de roba. - S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7 REUS

Dr. Pere Barrufet

CONSULTA DE 3 a 5

SANT JOAN, 10, 1.º REUS

DISPONIBLE

Fàbrica de Capses de Cartó

ENRIC VIDAL

Carrer del Galló, 4 REUS

NON PLUS ULTRA

Trajes a preus inverossímils

La casa millor assortida en trajes per a nens

Portal de Jesús, 1.º - REUS

DISPONIBLE

Venda d'Espardenyes

DE TOTES CLASSES

Manuel Parisi

Carrer Jesús, 1.º REUS

Sabateria de Pere Roig

BARATURA i SOLIDESMA

ARRAVAL STA. AGNA, 28 REUS

JOAN PUJOL

RECADER

EL MÈS ANTIC DE REUS A BARCELONA

ARRAVAL ALT DE JESÚS REUS

Sabó GARAGOL

El millor per a rentar roba

50 CÉNTIMS PASTILLA

DIPÒSIT. Antiga Casa Coder, Plaça de la Constitució, 16.

VENDA:

MAGÍ MARTÍ, Llovera, 41

MANUEL VIDAL, plaça de la Sang, 32

ANTON PORQUERAS, Font, 1

DANIEL BARRULL, Estrella, 2

SEBASTIÁ PAMIES, Sol, 13

ANGEL OFICIAL, plaça del Rei

PERE MARTÍ, Raseta de Sales, 12

JOAQUÍN LLORENS, Plaça Castell.

TOMÀS HORTONEDA, Portal de Jesús

L'Hidràulica Reusense

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaic hidràulics

PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA

DES DE 25 PESSETES

Montero, 37 REUS

DISPONIBLE

... LICORS DE TOTES CLASSES

COMISSIONS-REPRESENTACIONS

SANT LLORENS, 8, 3.º REUS

Esteve Massagué

COMISSIONS-REPRESENTACIONS

ARRAVAL ALTA DE JESÚS REUS

DISPONIBLE

JOAN PUJOL

RECADER

EL MÈS ANTIC DE REUS A BARCELONA

ARRAVAL ALTA DE JESÚS REUS

DISPONIBLE

(c) Ministerio de Cultura 2005